

Forår:
Temperatur, dagslys og fodring.

Hypothalamus: dannes GnRH
Hypofyse: dannes FSH

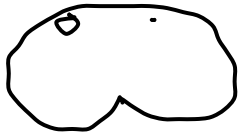

Æggestok: udvikling af follikel.

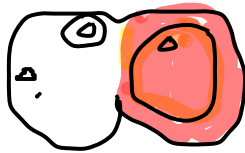

Follikel: dannes østrogen (brunsthormon)

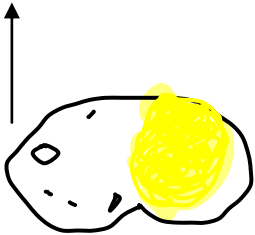
Blod: tilbagegang af mængde progesteron

Æggestok: tilbagedannelse af gule legeme

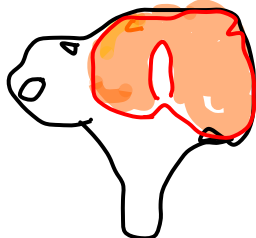

Hypofyse: Hæmmer FSH

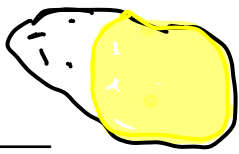
Livmor: frigørelse af prostaglandin

Ikke drægtig

Hypofyse: aktivering LH afgift

Æggestok: ægløsning

Æggestok: dannelse gule legeme

Gule legeme: frigør progesteron

Drægtig
Livmor gøres klar til foster

Brunstcyklus

Hvad er cyklus? Cyklus er noget hvor forskellige "ting" sker i en bestemt rækkefølge. Hver gang starter der en ny cyklus når den foregående er færdig. Brunstcyklusen hos heste starter mere eller mindre i foråret, når dagene bliver længere og varmere og græsset bliver grønnere. Til dem som vil stimulere tidligere brunst kan man også efterligne temperatur (dækken), dagslyslængde (kunstig lys) og grønt græs eller B-caroten som også findes på dåse. Hestens cyklus varer ca. 3 uger når den er regelmæssig.

Under indflydelse af nævnte faktorer starter hjernen med produktion af GnRH eller relæsinghormon, hvorefter hypofysen danner FSH (follikel stimulerende hormon). Når der er tilstrækkelig med FSH vokser der en follikel (æg) frem, follikler ligger i stor mængde på "lager" i æggestokke, i den modne follikel (Graafske follikel) dannes østrogen (brunsthormon). Vi er nu ca. dag 5-6 i brunstcyklus.

Østrogen sørger for at vi kan se de karakteristiske brunsttegn, som ikke altid er let genkendelige. Når man kender sin hoppe er ændringer i adfærd normalt synlig men viser man hoppen for en hingst er det meget tydeligere at se, visse former for adfærd ændringer: uro, slikning, krumning af ryggen, løfte af halen og en meget tydeligt brunsttegn "blinken" her stå hoppen med spredte bagben og små tisser. Urinen fra en brunstig hoppe er normalt uklar når hun er i god brunst, efter ægløsning er urinen klar igen.

Når hoppen har vist det vi kalder for sikre brunsttegn kan man få en dyrlæge til at lave en brunstscanning, herved tjekker dyrlægen hvor hoppen er henne i cyklussen (ikke alle dyrlæger er lige gode til det). Når man få lavet en scanning kan man se størrelsen på folliklen (ægget) og blødheden. En hoppe som er tæt på ægløsning har et blød æg som for en frieser nemt kan være 5-6cm.

Inseminerings tidspunkt skal ligge så tæt på ægløsning som muligt. Det kan godt være svært at få sæden hjem til tiden men det kan lade sig gøre at inseminere efter ægløsning, men så skal sædes kvalitet også være i orden.

Efter ægløsning dannes der, hvor folliklen har været, et gult legeme på æggestokken. I det nydannede gule legeme produceres nu progesteron hormon som også kaldes drægtighedsbevarende hormon. Dette hormon blokerer for opstart af en ny cyklus.

Herefter bliver livmor gjort klar til udvikling af det nye foster

I tilfælde hvor der ikke sker befrugtning dannes der prostaglandin. Det sørger for tilbagedannelse af det gule legeme og det er det samme hormon som bliver brugt ved sprøjtning i brunst.

Efter tilbage dannelsen af det gule legeme starter hele cyklussen forfra.

Efter en vellykket befrugtning kan dyrlægen på ca. 16 dage lave en drægtigheds scan og tjekke om der er en embryo eller flere, i tilfælde af flere skal der laves indgreb så der kun en kan vokse ud.

Tvillinger ved heste gå sjældent godt, der er normalt ikke plads nok i livmoren og risiko på abort er ret stor mest først ved 6-8 måneder.

Ved normal drægtighed tager det ca. 11 måneder før føllet bliver født.